

sikkert; at den som Lønningslov har særdeles store Fortrin. Loven medfører ikke blot en Forbedring af de bestaaende Lønninger, men giver i Særdeleshed en Regulering af Lønningerne, saaledes at man nu kan være vis paa, at ingen kommer til at lide Nød. Den Hensende er jeg absolut uenig med det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfreds (H. Clausen), fordi jeg ved, at der i forskellige Egne af Landet er Lærere, der ikke selv med den største Sparommelighed ere i Stand til at faa det daglige Brød til sig og Familie, og det anser jeg for en Stampet paa vort Samfund hvis derfor det ærede Medlem for Lyngby har opfattet min Kritik af Forslaget saaledes, at jeg vil lægge Hindringer i Vejen for det eller i hvert Tilfælde har opfattet mig som en lunken Ven af Forslaget, er dette en stor Misforstaaelse. Jeg har efter mit Syn paa Forholdene bidraget mit til at kunne føre Forslaget igennem tilfredsstillende for Befolkningen og til Gavn for Lærerne.

Leth-Göspensen: Jeg vil ikke som den sidste ærede Taler begynde med at gøre en Undskyldning, fordi jeg tager Ordet nu. Det er i Virkeligheden ikke saa tiltalende at komme til at tale paa denne Tid af Dagen, dog det maa man jo finde sig i, der skal jo nogen til det værste; men jeg synes dog næsten, det er for meget af det gode at gøre en Undskyldning derfor. Jeg har ikke taget Ordet, fordi enkelte Talere, navnlig det ærede Medlem for Svendborg (P. Jørgensen) have fundet Anledning til at trække mine Udtalelser fra i Fjor frem; men jeg vil dog, da jeg nu har Ordet, sige til det ærede Medlem, at naar han finder Anledning til at drage mine Udtalelser frem fra i Fjor, burde han dog citere dem rigtig; thi jeg har i Fjor ikke sagt de Ting, han lagde mig i Munden. For det første har jeg ikke sagt, at dette Forslag kun var et ret og slet Lønningsforslag, jeg har dernæst heller ikke sagt, at det kun var Agravnerne som skulde betale det. Jeg har kun sagt, at blandt de Folk, som skulde betale, vare de allerfleste Agravneres Klasse; men det er jo noget andet end at sige, at det er Agravnerne, som skulle betale det hele. Jeg har ikke taget Ordet for at gentage mine Udtalelser fra i Fjor; jeg har ikke faaet nogen anden Overbevisning eller noget andet Syn paa denne Sag siden i Fjor. Jeg ser paa den nu som den Gang, nemlig saaledes, at Forslaget i alt væsentligt er et Lønningsforslag, og det synes mig ikke, at Løberne opfordre særlig stærkt til at arbejde i denne Retning, og jeg er endvidere som i Fjor imod, at man afflaffer Kapitel-

tafsten og kommer bort fra Skoleloderne. Jeg skal aldeles ikke komme ind paa nogen Motivering for ikke at trække Løden ud, men jeg vil kun i al Almindelighed her gøre nogle faa Bemærkninger om en enkelt Side af Sagen, der ikke er bleven fremdraget, og som jeg derfor ønsker at fremdrage. Den frembyder nogen Analogi med den Forhandling, som i Gaar blev ført om Forslaget angaaende Forsatter og Kunstneret; thi selv om man den Gang var uenig om Formen, var man dog fra alle Sider enig om, at det Forslag, som da blev behandlet, var et Bestyttelsesforslag. Hvilken Form man end vilde henføre Forslaget under — og det var man noget uenig om — var man dog i ethvert Tilfælde enig om, at det var et Forslag, som gik ud paa at beskytte Forsattere og Kunstnere. Jeg tror, at det samme kunde siges om det her foreliggende Forslag; thi det drejer sig i Virkeligheden ogsaa om Bestyttelse; naar man da opløser Spørgsmaalet om den fri Konkurrence i dets inderste Væsen. Ved Bestyttelse forstaar man jo ikke alene Toldbestyttelse eller den Slags Ting. Naar man taler om Bestyttelse; forstaar man derved, at enkelte Borgere eller en enkelt Samfundsklasse har Magt til eller faar Lov til at bestaae det øvrige Samfund til Fordel for sig. Naar man nu vil give Forsatterne Lov til at faa noget mere for deres Varer eller give dem Velgighed til at udbringe deres Aandsevner i noget mere klingende Mønt, hvad jo Forslaget i Gaar gik ud paa, er det en Skat; man derved paalægger det øvrige Samfund. Det samme gælder med Hensyn til Toldbestyttelse, hvorved man giver visse Folk et Privilegium paa at tage noget mere for deres Varer, end de ellers kunne faa, og naar man fra Statskassens eller Kommunernes Side understøtter en eller anden Samfundsklasse, er det i Virkeligheden ogsaa en Bestyttelse, kun med den Forskel, at man i det ene Tilfælde tager af Statskassen, af Fælleskassen, og udbetaler til den enkelte, medens man i det andet Tilfælde springer dette Mellemled over og lader de enkelte Stattehdere direkte betale til den Klasse, som skal støttes. Naar jeg ser saaledes paa Sagen, ville ærede Medlemmer forstaa, at jeg i og for sig ikke kan have noget imod at være med til at beskytte Skolelærerne, ligesom jeg i og for sig heller ikke vilde have noget imod at beskytte Forsattere og Kunstnere. Jeg tror, i det hele taget, at dette Ord Bestyttelse er blevet noget misforstaaet. Jeg tror, at hvis man helt igennem havde det saaledes, at alt Arbejde, ogsaa Lærernes og Forsatternes, blev mere værd, vilde dette i Virkeligheden kun